

ת"פ 54516/09/16 - מדינת ישראל נגד אחמד סקר, איברהים סקר

בית משפט השלום בעכו

ת"פ 54516-09-16 מדינת ישראל נ' סקר ואח'
תיק חיצוני: מספר תיק חיצוני

בפני כבוד השופטת שושנה פיינסוד-כהן
מאשימה מדינת ישראל באמצעות משטרת ישראל- מדור הגנת
הסביבה

נגד 1. אחמד סקר
נאשמים 2. איברהים סקר ע"י ב"כ עוה"ד זיאד סמעאן

החלטה

נימוקי הכרעת הדין מיום 14.1.18.

1. כנגד הנאשמים הוגש כתב אישום המייחס להם עבירות איסור לכלוך והשלכת פסולת, עבירה לפי סעיף 2 ו-13(ב)(1) לחוק שמירת הנקיון התשמ"ד-1984 (להלן: "**חוק שמירת הנקיון**"); עבירת מטרד לציבור, עבירה לפי סעיף 215(א) לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן: "**חוק העונשין**") ועבירת כרייה בלתי חוקית, עבירה לפי סעיף 111 לפקודת המכרות.

לנאשם 1 מיוחסות עבירות נוספות של ניהול עסק ללא רישיון, עבירה לפי סעיפים 4 + 14 + 15 לחוק רישוי עסקים, תשכ"ח-1968 וכן על פי צו רישוי עסקים (עסקים טעוני רישוי), התשנ"ה - 1995 פריטים 5.1 ב' ו-8.3 ב'.

2. על פי המתואר בכתב האישום, ביום 12.1.2016 וביום 13.1.2016, העמיסו הנאשמים בצוותא פסולת בניין על משאית בשטח פתוח בכפר ג'דידה מכר, בסמוך לבית העלמין והשליכו פסולת ברשות הרבים, בשדה חקלאי פתוח. הנאשם 1 העמיס את המשאית בפסולת בניין באמצעות השופל ונאשם 2, נהג המשאית, נסע והשליך פסולת בניין לשטח כאמור, בהוראת הנאשם 1, **פעמיים** ובאופן שלכלכו את רשות הרבים.

3. עוד על פי הנטען, באותם מועדים ונסיבות, כרו הנאשמים בצוותא, בור עמוק וארוך שממנו הוצאה אדמה נקייה ולתוך הבור השליכו את הפסולת. שופל שהיה במקום דחף, ערבב ושיטח את הפסולת בתוך הבור במקום, במטרה להסתירו ולקברו תחת אדמה נקייה בחלקה חקלאית. האדמה שהוצאה מהשטח הועמדה על משאית בבעלות הנאשם 1 והועברו אל חלקה בבעלותו המצויה בכפר בסמיכות לבית העלמין. כתב האישום מייחס לנאשמים, בנסיבות אלו, אישום נוסף, בגין מטרד לציבור בשל שפיכת פסולת בניין, ברשות הרבים, בשטח פתוח ללא היתרים ו/או רישיונות וגרמו לציבור פגיעה, הטרדה ואי נוחות בשימוש בזכות הרבים.

3. הנאשמים כופרים במיוחס להם. הנאשמים הודו בביצוע השלכת מילוי אך לא פסולת. הנאשמים כופרים בהיות מעשה העבירה מטרד לציבור משום שלטענתם הושלך המילוי בשטח פרטי בבעלות פרטית המצוי בשליטה מלאה של בעליו. בנוגע לעבירת כרייה בלתי חוקית, טוענים, כי הכרייה בוצעה לבקשת הווקף ולבקשת הממונים במועצה, לצורך ביצוע טקס קבורת מתים ובאופן חוקי. בקשר לעבירת ניהול עסק ללא רישיון וצו רישוי עסקים כפרו הנאשמים באישום בשל אי התקיימותו של מבחן תדירות ביצוע העסק.

הראיות

4. מטעם המאשימה העידו השוטרים מר מאיר לוי ושי סיטון, אשר היו עדים למעשים המתוארים במועדים הרלוונטיים לכתב האישום. במהלך עדותם הוגשו תמונות שצולמו על ידם בזירה. כמו כן העידו, שוטרים אשר היו מעורבים בתפיסת כלי הרכב המעורבים בביצוע העבירה. בנוסף העידו, מר ווג'ד עבד, תברואן ברשות המקומית ג'דידה מכר וכן מר אסחק עורבי, בעל האדמה אשר עליה בוצעה השלכת הפסולת לכאורה, נשוא כתב האישום.

5. במסגרת פרשת ההגנה העידו הנאשמים עצמם.

הצדדים הגישו סיכומי טענות בכתב.

דין והכרעה

אישום ראשון - איסור לכלוך והשלכת פסולת

6. סעיף 2 לחוק שמירת הניקיון, התשמ"ד-1984 (להלן: "חוק שמירת הניקיון") קובע כך,

2. **לא ישליך אדם פסולת, פסולת בנין או גרוטות רכב ברשות הרבים או מרשות הרבים לרשות היחיד, ולא ילכלך את רשות הרבים.**

7. סעיף 1 לחוק שמירת הניקיון מגדיר,

"השלכה" - לרבות זריקה, שפיכה, נטישה, השארה או גרם לכלוך באופן אחר;
"פסולת" - לרבות שיירי מזון, קליפות, ניירות, בקבוקים, תיבות, קופסאות, קרטונים, אריזות למיניהן, גרוטאות, פסדים, צמיגים, גזם, גזרי עץ, קרשים, סמרטוטים, בדלי סיגריות, אשפה מכל סוג וכן כל דבר אחר העלול לגרום אי נקיון או אי סדר, למעט פסולת בנין וגרוטות רכב; מיום 9.6.1997
תיקון מס' 4

ס"ח תשנ"ז מס' 1622 מיום 10.4.1997 עמ' 132 (ה"ח 2537)

"פסולת" - לרבות שיירי מזון, קליפות, ניירות, בקבוקים, תיבות, קופסאות,

עמוד 2

קרטונים, אריזות למיניהן, גרוטאות, פסדים, צמיגים, גזם, גזרי עץ, קרשים, סמרטוטים, בדלי סיגריות, אשפה מכל סוג וכן כל דבר אחר העלול לגרום אי נקיון או אי סדר, למעט פסולת בנין וגרוטאות רכב;

"פסולת בנין", "פסולת גושית" - חמרים ושיירי חמרים המשמשים לבניה, או שמשמשים בהם בקשר לעבודות בניה, לרבות ערימות אדמה וחלקי הריסות של מבנים; מיום 9.6.1997

תיקון מס' 4

ס"ח תשנ"ז מס' 1622 מיום 10.4.1997 עמ' 132 (ה"ח 2537)

.....

השלכת פסולת

8. השוטרים מאיר לוי ושי סיטון העידו, כי עקבו אחר פעילות המשאית משלב ההעמסה ועד הפריקה. על פי עדותו של מר מאיר לוי, במסגרת סיור שערך עם השוטר שי סיטון ברכב סמוי ראה פעילות חשודה בבית העלמין של העמסות פסולת, על ידי שופל ומשאית, וכי בנסיעה קצרה מאד אחרי המשאית ראה את נקודת השפיכה (עמ' 4, ש' 1-5 לפר' עדותו מיום 18.9.2017). על פי עדותו, פעילות זו חזרה על עצמה בשני המועדים נשוא כתב האישום. גם השוטר שי סיטון העיד בהלימה, כי במסגרת פעילותם ראו שופל צהוב גדול שמעמיסמשאית, סמוך לבית העלמין. על פי עדותו, עקבו אחר המשאית ונסעו אחריה. המשאית הגיעה לשטח פתוח חקלאי, אדמה חקלאית. המדובר בעדים אשר עקבו באופן רציף אחר המשאית, העידו על פי מראה עיניים ועדותם גובתה בתמונות שצולמו בזמן אמת. עדים אלו ערכו דו"חות פעולה אשר הוגשו במהלך עדותם.

9. הנאשמים לא חלקו כאמור על עצם שפיכת חומר מילוי כאמור שהובל מבית הקברות לחלקתו של אסחק במועדים נשוא כתב האישום. בתשובתם לכתב האישום, הודו בהשלכת חומר מילוי שאינו פסולת (עמ' 1, ש' 21-22 לפר' מיום 29.1.2017). גם בעדותם שבו על גרסתם בקשר להשלכת מילוי בשטח פרטי לשיטתם, שטחו של מר אסחק עורבי. הנאשם 1 העיד "העמסתי את המילוי מבית העלמין, איפה שקוברים את האנשים..". (עמ' 25, ש' 31-32 לפר'). כמו כן אישר הנאשם 1 בעדותו, כי הטרקטור מבית העלמין העמיס את המשאית, המשאית מגיעה לשטח של אסחק ופורקת שם (עמ' 30, ש' 10-12 לפר'). גם הנאשם 2 העיד משנשאל מה עשה בבית העלמין בכפר במועדים נשוא כתב האישום, "עשינו הובלות בבית העלמין לשטח של אסחק. לקחנו מילוי.. המילוי יצא מבית הקברות כשחופרים" (עמ' 34, ש' 4-5 לפר' עדותו). על פי עדותם, בוצעה פעולה של העמסת חומר מילוי בבית העלמין והשלכה בשטח של אסחק, "מחלוטה" כלשונם, שהועברה על ידם מבית הקברות לרשות היחיד. המחלוקת בעיקרה נסבה בשאלת טיב החומר שהושלך ולמעשה האם הנו מהווה פסולת כהגדרתה בחוק. בטרם נדרש לסוגיה זו, נדרש לבחינת הראיות בדבר החומר שהושלך על ידי הנאשמים.

10. בענייננו, זיהה הנאשם 1 את השטח המצולם בתמונה 9 במקבץ ת/4 למשל "כן. זה העצים שלנו. זה עצי זית אני רואה. זה השטח אני יודע איפה זה. איפה שהיינו סוללים את הכביש. השטח של

עוראבי אסחק" (ש' 9-11, שם). הנאשם 1 אישר כי "זה השטח שאברהים היה צריך לשפוך את המשאית. אבל זה לא החומר שאנחנו שפכנו" (עמ' 28, ש' 13-14 לפר').

11. אולם הנאשם 1 הכחיש את העמסת איזו מן הערימות שצולמה במקבץ התצלומים ולגביה נשאל. כך למשל הכחיש העמסת ערימת הפסולת המצולמת בת/20 מקובץ ת/4 (עמ' 27, ש' 24-27 לפר' עדותו מיום 25.9.2017) הנאשם הכחיש כי תמונות 6-7 בת/4 שייכות לעבודה שלו (עמ' 27, ש' 28-29 לפר' עדותו) ולמשל כי החומר המצולם בתמונה 4 במקבץ ת/6 הוא אשר הושלך על ידו (עמ' 32, ש' 3-6 לפר' עדותו) הגם שהעיד, כי **"זה חומר מילוי. זה חומר שמותר לשים. הקווים שבית המשפט מראה לי זה ברזלים. יש לו אבנים ויש לו ברזלים. זה חומר מילוי שמותר"** (ש' 4-5, שם). על פי עדותו למעשה, העמים חומר מילוי אך לא את החומר המופיע בתמונות שצילמו עדי המאשימה.

12. הנאשם 2 אף הוא זיהה בעדותו את השטח המצולם בתמונות 4, 5 (בת/4) וכן את השופל שהיה נהוג על ידו ולבסוף העיד לגביו שהוא **"דוחף את המילוי שהייתי מביא"** (עמ' 36, ש' 24-25 לפר'). הנאשם 2 אישר למעשה, כי המילוי המצולם בתמונות 4,5 הנו המילוי שהובא על ידו והשופל הנהוג על ידו דוחף אותו. הנאשם 2 נשאל מה זה והשיב **"זה מילוי"** הנאשם 2 אישר כי במילוי יש אבנים קטנות ומשנשאל **"וצמיג?"** והשיב **"אני לא יודע מאיפה הגיעו"** (עמ' 36, ש' 16-25, לפר' עדותו) עדותו זו הנה הודאה למעשה כי המילוי המצולם בתמונות 4,5 בת/4 הוא המילוי שהובל על ידו. משנשאל קודם לכן אם יש במילוי המדובר אבנים קטנות, השיב הנאשם 2 **"כן"** ולגבי **"צמיג"** השיב **"אני לא יודע מאיפה הגיעו"** (עמ' 36, ש' 16-25 לפר' עדותו) בהתאמה לעדות אביו, הנאשם 1 כי אינו יכול לדעת מה שיוצא בתוך הערימה וכי אינו מחפש את הצמיגים.

13. למעשה, אין חולק בדבר הובלתו של חומר מילוי מבית העלמין והשלכתו בשטחו של עוראבי אסחק. לשיטת הנאשמים הערימה שצולמה באמצעות עדי המאשימה, למשל בתמונות 4-5 בת/4 הינה חומר מילוי (עמ' 36, ש' 16-17 לפר' עדותו של הנאשם 2; עמ' 32, ש' 20-21 לפר' עדותו). גם החומר שצולם בעמוד 4 למעלה במקבץ 6 הנו חומר מילוי המותר בהעמסה הגם שכולל אבנים וברזלים ועוד עצמים שלא זוהו על ידם. הנאשמים לא הצביעו על ערימה אחרת שנשפכה על ידם באתר ובפרט לא כזו שתועדה בסמוך לכלי הרכב המצויים בבעלותם אך דבקו בגרסתם (ובפרט הנאשם 1), כי הערימה המצולמת בסמוך למשאית ושופל שהיה נהוג על ידי הנאשם 2, על פי עדותו, אינה זו שהושלכה על ידם.

14. גם בתמונות אשר צולמו והוגשו באמצעות עדי המאשימה, לא נצפה חומר אחר אשר מצוי היה בסמוך לכלי הרכב המצויים בבעלותו של הנאשם 1 מלבד ערימת אדמה, אשר אין חולק, כי לא היא זו שהובלה מבית העלמין על ידי הנאשמים וערימה נוספת אשר לגביה העידו הנאשמים כי זה **"חומר מילוי"**. הנאשמים כאמור העידו, כי הובל על ידם חומר מילוי, כלי הרכב שבבעלותם מצולמים בסמוך לערימה, כשהמשאית בעמדת שפיכה (תמונה 1 ממקבץ ת/2) והטרקטור על פי עדותם של הנאשמים דוחף את המילוי (תמונה 3 במקבץ ת/2 למשל). הנאשם 1, אף לא הכחיש דבר הימצאם של דברים נוספים בשטח בית העלמין, מלבד חומר מילוי, אך על פי עדותו, **"היה במקום אבל אני לא לקחתי"** (עמ' 26,

ש' 18-20 לפר'). הנאשם בפרט לא הכחיש משנשאל בנוגע להשלכת פסולת באזור זה של בית העלמין והעיד "שופכים כל מיני, כל הכפר שופכים שם" (עמ' 27, ש' 11-12).

15. חרף האמור, לא הציגו הנאשמים בדל ראיה לעניין טיב החומר שנשפך מכלי רכבם (לעניין מחדלי ההגנה בהקשר זה ר' רע"פ 7410/07 ונונו דני בע"מ נגד מדינת ישראל (פורסם בנבו, 4.12.2007).

16. למען הסר ספק יצוין כי מובן, שאין באישור הובלת חומר של מחצבי אבן בע"מ (נ/1) שהוצג על ידי הנאשמים משום ראיה לטיב החומר שהובל מבית הקברות לשטח של אסחק עורבי, שכן אין חולק, כי החומר נשוא ענייננו לא הובל מהמחצבה (ר' גם בעדותו של החוקר מר מאיר לוי, עמ' 10, ש' 9-14 לפר' עדותו).

17. לבסוף מכל מקום העיד הנאשם 2, לאחר שאישר כי המשאית הייתה נהוגה על ידו, כי החומר המצולם בתמונות 4,5 בת/4 הנו חומר המילוי שהיה מביא!! בעדותו זו הודה למעשה, כי חומר המילוי שהובל על ידו הנה זה המצולם בתמונות 4,5 במקבץ ת/4. בקשר לכך, הנאשם 1 אף הוא זיהה את המקום המצולם בתמונות אלו. כמו כן העיד, כי מה שאנו רואים בתמונה 5 הנו "ערימת מילוי" ואת השופל שדוחף אותה ואשר זוהה בעדותו של הנאשם 2 כשופל אשר נהוג היה על ידו ודוחף את המילוי שהיה מביא! כל זאת כחיזוק לראיות המאשימה, עדותם של שני שוטרים אשר עקבו באופן רציף אחר המשאית, העידו על פי מראה עיניים ותיעדו את הערימה המצולמת בתמונות נעשה ולרבות את ערימת הפסולת שהושלכה בתמונות.

18. לא למותר לציין, כי גם בהתאם לתמונות שהוצגו על ידי הנאשמים בגין הכביש ששטחו לאחר המילוי בשטחו של אסחק (נ/4) הדרך שנסללה על ידם למעשה תואמת את צבע ה"מילוי" בתמונות שצולמו ובצידה שאריות אבנים וכיו"ב מן הסוג שצולם על ידי המאשימה, כשבשוליים אדמה חומה מסוג אחר.

19. הוכח לפיכך, כי החומר אשר הושלך על ידי הנאשמים ביום 13.1.2016 הנו זה אשר תועד בתמונות 4, 5 במקבץ ת/4. הנאשם 2 העיד, כי בימים 12.1.2016 ו-13.1.2016 בוצעה פעילות זו של העמסה וההשלכה מבית העלמין לשטחו של אסחק. בבחינת למעלה מן הצורך, נדרש לבחינת הראיות בקשר למועד 12.1.2016.

20. במסגרת ראיות המאשימה, הוצגו כאמור תמונות אשר צולמו בשלושה מועדים שונים. במקבץ ת/2 צולמו כאמור תמונות מיום 12.1.2016. בתמונה 1 במקבץ, רואים משאית אשר מכולתה משופעת וניכר, כי הנה עומדת במצב שפיכה או לאחר שפיכה. הנאשם לא שלל את האפשרות, כי יתכן, כי בתמונה הוא כבר שפך חלק מהחומר (עמ' 30, ש' 6-7 לפר' עדותו) בתמונה 3 מצולם טרקטור שדוחף את הערימה ומשאית מאחוריו.

21. הנאשם 2 תיאר את פעילותו שלאחר ההעמסה בבית העלמין, בהתאמה לעדותו של השוטר מאיר לוי אשר עקב אחר פעילות המשאית והטרקטור והתמונות שצולמו על ידו לראיה בגין פריקת המשאית ויישור באמצעות הטרקטור (עמ' 34, ש' 19-22 לפר' עדותו של הנאשם 2 מיום 25.9.2017). הנאשם 1 זיהה את השטח המצולם בתמונה 2 כשטח שסוללים בו את הכביש. הנאשם 1 נשאל מה עושה שם הטרקטור והעיד גם הוא כי **"כשמביאים את החומר צריך לסלול אותו על הכביש"** (עמ' 28, ש' 30 לפר' עדותו). בתמונה 3 ניכר בבירור, כי הערימה אותה משטח הטרקטור הנה זו אשר לשיטת המאשימה מהווה פסולת. הנאשם 2 נשאל מה רואים בתמונה והשיב **"מילוי ומצעים ואת הטרקטור. הטרקטור דוחף את המילוי ומיישר"** (עמ' 38, ש' 27-28 לפר' עדותו). עדותם של הנאשמים בדבר פעילותם במועדים הרלוונטיים לכתב האישום ותיאור תמונה 3 בפרט במקבץ ת/2 כחיזוק לראיות המאשימה, בדבר היות המילוי שהושלך על ידי הנאשמים במהלך פעילותם מיום 12.1.2016, זה המצולם בתמונות 2-3 במקבץ ת/2 (לפחות).

22. כעת נותר לבחון האם מדובר בפסולת או בפסולת בניין האסורה על פי חוק שמירת הניקיון.

פסולת/פסולת בניין

23. בענייננו, העיד השוטר מאיר לוי, כי ראה את סוג הפסולת שהושלכה **"גושי בטון, צמיגים, בלוקים שנשפכים ליד שובל שהוא בעצם בור עמוק שהוצאה משם אדמה גננית נקיה ובמקום טרקטור דוחף את הפסולת שנשפכה לתוך הבור"** (עמ' 4, ש' 9-11 לפר' עדותו). עדותו גובתה בתמונות שצולמו על ידו (ת/2 מיום 12.1.16, ת/4 מיום 13.1.16 ות/6 מיום 18.1.16). בקשר לכך העיד **"בבית העלמין צילמתי תקריב הערימה. זוהי פסולת מעורבת של בנייה בלוקים, בטונים, צמיגים, צינורות חשמל, בלטות"** (עמ' 6, ש' 2-3 לפר' עדותו). המדובר בעד אשר עקב כאמור פעילות המשאית משלב העמסתה ועד פריקתה וצילם את החומר שהועמס על ידי הנאשמים. התמונות המצולמות הוגשו במסגרת עדותו כאשר ביחס לתצלומי השטח בו נשפכה הפסולת, זיהו הנאשמים את השטח כשטחו של מר עוראבי אסחק שבו בוצעה שפיכת המילוי על ידם. הנאשמים הכחישו כאמור, כי החומר המצולם הוא אשר נשפך על ידם, הגם שהעידו באופן עקבי כי המדובר בחומר מילוי.

24. הנאשמים נשאלו בעדותם להגדרת חומר מילוי לשיטת והעידו **"אבנים קטנות, אדמה, מחלוטה, מעורבב כל מיני"** (עדות הנאשם 2 עמ' 36, ש' 4-5 לפר' הדיון מיום 25.9.2017; הנאשם 1 העיד פעם נוספת **"אני רואה חומר מילוי. מורכב מאדמה ושבר של סלעים של אבנים"** (עמ' 32, ש' 28 לפר' עדותו) הנאשם 1 נשאל, אם היה מראה לבעל השטח את החומר המצולם בעמוד 4 למעלה בקובץ 6 האם היה מסכים לכך והשיב, **"זה חומר מילוי. זה חומר שמותר לשים. הקווים שבית משפט מראה לי זה ברזלים. יש לו אבנים ויש לו ברזלים. זה חומר מילוי שמותר"** (עמ' 32, ש' 4-5). הנאשם 1 שב על עדותו, כי החומר המופיע בתמונות 2,3 בת/2 הנו חומר מילוי. ברם הכחיש כי זהו החומר שהושלך באמצעות משאיתו.

25. הנאשם 1 נתבקש לתאר את החומר שצולם בתמונות שצולמו על ידי עדי המאשימה (לדוגמה בתמונה 9 בת/4) והשיב תשובות מתחמקות **"אני רואה כל מיני חומר. לא יכול לספר לך מה זה"** (עמ' 27, ש' 32 לפר'). הנאשם נשאל בפרט, אם נכון שרואים צמיג וניילונים, בטונים והשיב **"אני לא יכול לזהות מה את מדברת"** (עמ' 28, ש' 1-2 לפר'). רק לאחר שהבהיר בית המשפט לנאשם כי אם התשובה ברורה אז כדאי לענות לשאלות, השיב **"אבנים אני רואה"**. הנאשם נשאל אם זה לא צמיגים והשיב **"לא רואה צמיג. אני רואה גומי כזה. לא ידוע אם זה צמיג"** (ש' 7-8, שם).

26. לבסוף וביחס לערימה המצולמת בתמונה 5 במקבץ ת/4 העיד הנאשם 1, **"אני רואה פה צמיג גומי. מה שיוצא בתוך הערימה מאיפה אני יכול לדעת. אני מנסה כמה שיותר חומר נקי. אני לא מחפש את הצמיגים"** (עמ' 32 ש' 31; עמ' 33, ש' 1-2 לפר' עדותו). הנאשם 1 אישר, כי הטרקטור שלו מצולם בתמונה 8 (בת/4) (פר' עדותו, עמ' 28, ש' 15-16) ולמעשה בסמוך לערימה. הנאשם 2 העיד לגבי תמונה זו **"רואים את הטרקטור. הטרקטור דוחף את המילוי"** (עמ' 37, ש' 13 לפר' עדותו). כך שגם לשיטת הנאשמים, המילוי אשר דוחף הטרקטור שבבעלותו של נאשם 1 והנו נהוג על ידי הנאשם 2, דוחף א המילוי הכולל, לשיטתם, אבנים וצמיג!

27. אין חולק, כי בערימה המצולמת בתמונות 4-5 בת/4 מצויים אבנים. כמו כן, ניתן להיווכח, כי קיים בערימה עצם כלשהו הנחזה להיות צמיג. בפרט בצילום תקריב לערימה (תמונות 6-7 באותו מקבץ) ניתן להיווכח בבירור, כי קיים צמיג בערימה. המדובר בתצלום מאותו יום ומאותה שעה 13.1.2016 בשעה 09:20 כאשר הנוף הסביבתי זהה בשתי התמונות (עצי זית מאחורי הערימה) וכאשר ניתן להבחין בזהות הערימה מבחינת מיקום העצמים השונים בערימה (על פי צבעיהם וכו'). הנאשם 2 לא הכחיש כאמור משנשאל אם קיים צמיג בערימה ורק העיד, כי אינו יודע מאיפה הגיעו. הנאשם 1 העיד מפורשות כאמור ביחס לתמונה זו **"אני רואה פה גם צמיג גומי"** אך הוא לא יודע מה יוצא בתוך הערימה! (עמ' 33, ש' 1-2 לפר' עדותו). בפועל קיימים עצמים נוספים בלתי מזוהים בצבע כחול בערימה ומכל מקום עפר וחלקי הריסות הנחזים להיות פסולת בניין. ביחס לערימה המצולמת בתמונות 2-3 במקבץ 2 ניתן להיווכח בבירור, כי המדובר בערימת עפר עם אבנים וחלקי הריסות של מבנים. בנקודה נוספת עצם בלתי מזוהה נוסף בצבע אדום.

28. מנגד יצוין, לא הוכח כי הפסולת שתועדה באתר ביום 18.1.2016 בתמונות שהוגשו כמקבץ ת/6 וכן החפירה המצולמת שם הנה תוצר של פעילות הנאשמים דווקא. המדובר בתצלומים שצולמו שלא במועדים נשוא כתב האישום. לעניין זה לא הוצגו ראיות מספיקות הקושרות את פעילות הנאשמים לתוצרים אלו המתועדים בת/6.

29. בהתאם להגדרת החוק, פסולת הנה לרבות צמיגים, אשפה מכל סוג וכן כל דבר אחר העלול לגרום אי נקיון או אי סדר. פסולת בניין על פי הגדרת החוק, הנם חומרים ושיירי חומרים המשמשים לבניה או שמשמשים בהם בקשר לעבודות בניה, לרבות ערימות אדמה וחלקי הריסות של מבנים. הדברים אמורים בפרט לנוכח מועדי תפיסת המשאית ב13.1.2016 על פי ת/2.

30. ברע"פ 8478/10 יוסף אליאס נגד מדינת ישראל (פורסם בנבו מיום 24.11.2010) (להלן: "ענין אליאס") התייחס בית המשפט להגדרת "פסולת בנין" וכן לטענה, כי נעשה שימוש בה על מנת להגביה פני הקרקע. ביחס לכך קבע בית המשפט,

"פסולת בנין מוגדרת בחוק כ"חמרים ושיירי חמרים המשמשים לבניה, או שמשתמשים בהם בקשר לעבודות בניה, לרבות ערימות אדמה וחלקי הריסות של מבנים" בכגון דא עסקינן. שנית, המבחן שקבע המחוקק לקיומה של "פסולת בנין" אינו אינסטרומנטלי, קרי, לא נקבע כי חומרים שלא ניתן לעשות בהם שימוש או שאין מניעה לעשות בהם שימוש יוגדרו כפסולת ואילו כאלה שניתן למחזרם בצורה זו או אחרת לא יוגדרו כפסולת. המבחן הוא מהותי, כלומר חומרי בנין מסוגים שונים המושלכים בו ומהווים מפגע סביבתי ואסתטי, יראו בהם פסולת בנין על פי החוק..." (הדגשה לא במקור).

31. ברע"פ 362/12 עלי חסן ג'מיל נגד מדינת ישראל (פורסם בנבו, 27.8.13) שב בית המשפט על הקביעה, כי בהגדרת פסולת בנין נכלל גם ערימות אדמה.

32. עיינו הרואות, חומר מילוי כהגדרת הנאשמים, הכולל אבנים קטנות, אדמה, מחלוטה, מהווה אף הוא פסולת בנין, כהגדרתה בחוק! לענייננו מכל מקום, הוכח, כי הערימה אשר צולמה בת/2 (תמונות 2-3) והושלכה על ידי הנאשמים במועדים 12.1.2016 מהווה פסולת בנין. הערימה המצולמת בת/4 והוכחה השלכתה על ידי הנאשמים ביום 13.1.2016 מהווה פסולת כהגדרתה בחוק, לא כל שכן פסולת בנין. בשני המקרים השלכת הפסולת ואפילו תקרא מילוי מהווה מפגע סביבתי ואסתטי, שלא לומר עשויה להוות מפגע בטיחותי במקרה של סחף ו/או החשפותם של עצמים מסוכנים שהושטחו בקרקע באמצעות פעולת השופל. למותר לציין, כי פסולת ופסולת בנין אסורות שתיהן בהשלכה על פי חוק הניקיון.

33. יש לציין, כי בפועל לא הוכח, כי פינוי הפסולת משטח בית העלמין בוצע לבקשתו של מר עבד ווג'די, תברואן ברשות המקומית ג'דידה מכר ו/או מאן דהוא. עד תביעה זה נשאל מפורשות,

**"ש. במסגרת תפקידך בענייני פסולת, אתה זוכר איזה אישור אם בכלל נתת למשפחת סקר בתקופת 2016 בכל הנוגע לפסולת מבית העלמין?
ת. אישור אני לא נתתי אישור. אני נתתי מכתב לכל המעוניין על המקרה שקרה למשפחת סקר. זה אמר שנתתי הוצאתי מכתב מהמחלקה שלי שפנו אלי האחראים על בית הקברות על מנת לנקות את שבבי האפר שנמצאים במקום של בית הקברות שהתשובה הייתה, אין תקציב, אין כסף לפנות את הפסולת שם. המשכתי עם המכתב ואמרתי שלפי מה שהוסבר ושמעתי, אחראים על בית הקברות פנו למשפחת סקר וביקשו מהם לפנות את זה אפילו בהתנדבות. זה מה שהוצאתי"
(עמ' 15, ש' 6-4 לפר' הדין מיום 18.9.2017).**

העד נשאל שוב בהמשך עדותו והשיב,

ש. איזה אישור נתת לאיברהים סקר?

ת. חוץ מהמכתב שכתבתי לא נתתי אישור"

(עמ' 15, ש' 14-15 לפר').

34. עדותו בנוגע לפניית האחראים על בית הקברות למשפחת סקר הנה מפי השמועה. לא הובאו ראיות נוספות בנקודה זו. כך או כך, מובן, כי אין למאן שהוא הזכות להורות על ביצוע פעולה המנוגדת לחוק ובוודאי כי המבצע אינו יכול לבצעה בהסתמך על הוראה מסוג זה.

"רשות הרבים"

35. לענייננו אין חולק, כי החומר שהושלך ממשאיתם של הנאשמים הושלך בחלקתו של אסחק עורבי, בשטח שתועד (למשל) בתמונה 9 בת/4. לשיטת הנאשמים, המדובר בשטח פרטי המצוי בבעלות פרטית שבו נתבקשו לבצע עבודת סלילה ואינו מהווה רשות הרבים לעניין חוק שמירת הניקיון ולעניין עבירת מטרד לציבור בפרט.

36. בהתאם להוראת חוק שמירת הניקיון, די בהוכחת השלכת הפסולת ברשות הרבים או מרשות הרבים לרשות היחיד בכדי לשכלל עבירה על פי חוק הניקיון. לענייננו, די כי הוכחה השלכת פסולת מבית העלמין לשטחו של מר אסחק, אשר אין מחלוקת, כי הנו בבעלות פרטית כדי לשכלל יסודות העבירה. בנקודה זו, לא למותר לציין בפרט את עדותו של מר אסחק, כי אינו מסכים שישפכו פסולת בשטחו (עמ' 18, ש' 12-13 לפר' עדותו מיום 18.9.2017). "מחלטה" כן אבל לא גלגלים (עמ' 19, ש' 16-17 לפר' עדותו).

37. בבחינת למעלה מן הצורך יצוין, כי לענייננו, עונה שטחו של מר אסחק גם להגדרת רשות הרבים לעניין חוק שמירת הניקיון, חרף היותו בבעלות פרטית.

38. סעיף 1 לחוק שמירת הניקיון מגדיר, "רשות הרבים" - כל מקום שהציבור רשאי להשתמש בו או לעבור בו או שהציבור משתמש בו עובר בו למעשה;

39. למעשה בהגדרת רשות הרבים על פי חוק, אין כל התייחסות לסוגיית החזקה ו/או הבעלות במקרקעין. כך, על פי הגדרת החוק, כל מקום שהציבור רשאי להשתמש בו או לעבור בו ו/או שהנו עובר בו או משתמש למעשה מהווה רשות הרבים לצרכי החוק.

40. בעניין אליאס, נדרש בית המשפט העליון לפירוש הדיבור "רשות הרבים". באשר לכך נקבע,

"המחוקק אימץ הגדרה רחבה, לפיה גם אם נמצא שטח בבעלות פרטית, כפי שנטען בענייננו, ניתן לראות בו רשות הרבים לעניין החוק, וההוכחה היא אמפירית, לא פורמליסטית. הדעת נותנת כי התכלית שביסוד הדברים היתה, שלא לאפשר היוצרות של "חורים ברשת" על ידי ויכוחים אם המדובר במקרה פלוני בשטח פרטי או שטח ציבורי, ולצמצמם לשאלה אם אכן משתמש הציבור בפועל בשטח המדובר. לשלמות התמונה אציין, כי ההגדרה שבסעיף 1 ל"רשות הרבים" שונתה ככל הנראה במהלך החקיקה, שכן בהצעת חוק רשות הרבים (שמירה על הניקיון), תשל"ו-1976 (השם שונה במהלך החקיקה ל"חוק שמירת הניקיון") הופיעה הגדרת רשות הרבים כ"כל מקום שהציבור זכאי או רשאי להשתמש בו או לעבור בו". ואולם, בחוק כפי שהתקבל, כנראה מטעמי צרכי החיים, הוספו המלים "או שהציבור משתמש או עובר בו למעשה". ... עצם בעלותו של זבידי בשטח, שעליה אין חולק, אינה רלבנטית איפוא לפליליות מעשהו של המבקש. כפי שציין בית המשפט המחוזי, מעבר לסכנת הזיהום הסביבתי הנובעת מן הפסולת, קיימת סכנה נוספת, שבהיעדר פיקוח ושילוט מתאימים - הציבור העושה שימוש בשטח עלול להיפגע מן הפסולת, וניתן להניח שמכאן הזהירות היתרה שנקט המחוקק. הפרשנות הפורמליסטית שמציע המבקש למונח "רשות הרבים" אינה עולה איפוא בקנה אחד עם לשון החוק ותכליתו. אכן במשפט פלילי עסקינן, אך הוראתו הברורה של המחוקק מדברת בעדה".

[ר' גם ע"פ (חי') 763/05 יניב צוקרמן נגד המשרד לאיכות הסביבה (פורסם בנבו); ת.פ. (כ"ס) 1269/06 מדינת ישראל נגד חאסקיה בן אחמד ג'אסן (פורסם בנבו, 2008)].

41. למעשה, די כי יוכח כי השטח פתוח לציבור בכדי שיוכח, כי ברשות הרבים עסקינן, לצורך חוק שמירת הניקיון. עדותו של השוטר מאיר לוי, כי **"זהו שטח חקלאי פתוח ללא גדר ושער באמצע חורש"** (עמ' 6, ש' 5 לפר' עדותו), לא נסתרה בראיות ההגנה ונתמכה מאידך בעדותו של בעל הקרקע, מר עורבי אסחק, אשר העיד כי **"השטח שם מג'דידה למכר פתוח. כל אחד יכול לעבור"** (עמ' 19, ש' 30 לפר' עדותו) וכי **"אין פיקוח. מי שבא זורק. לפניי ב-20 מ' בוא תראה את הזבל. על יד הכביש אתה רואה מלא זורקים"** (עמ' 20, ש' 1-2 לפר'). העד העיד, כי פעם ירד לשטח וסקר לא היה שם וגילה שמישהו שפך ערמות באדמתו (עמ' 19, ש' 15-9 לפר').

42. בדומה לענייננו, באשר השלכת הפסולת נועדה לסלילת כביש, נפסק בעניין אליאס, כי **"גם אם בסופו של יום נועדה הפסולת להגבהת המקרקעין בחצר ביתו של מר זבידי, הפן העונשי במעשהו של המבקש נובע מכך שהפסולת הושלכה בשטח שהציבור עושה בו שימוש בפועל, ללא אזהרה והנחיה לענין הסכנות הנובעות הימנה. הפתרון הראוי במקרים אלה הוא הוצאת השטח מגדר "רשות הרבים" כהגדרתה בחוק על ידי גידור והצבת שילוט או פתרון אחר שבאמצעותו יודגש ויופגן, כי מדובר בשטח פרטי שאין הציבור מורשה לעשות בו שימוש"**.

43. לענייננו, לא נסתרה עדותו של מר מאיר לוי כאמור בדבר העדר גידור ושער, כפי שניתן להיווכח גם מהתמונות שצולמו על ידו. עדותו של מר אסחק רק חזקה את המסקנה, כי המדובר בשטח פתוח ופרוץ עד כדי כך שזרים משליכים בו ערימות פסולת ובוודאי לראיה כי הציבור עובר בו ו/או משתמש בו הלכה למעשה.

יסוד נפשי- אחריות קפידה

44. סעיף 22(א) לחוק העונשין, תשל"ז-1977, קובע כך

סימן ג': אחריות קפידה

מיום 23.8.1995

תיקון מס' 39

ס"ח תשנ"ד מס' 1481 מיום 23.8.1994 עמ' 352 (ה"ח 2098)

הוספת סימן ג'

22. (א) אדם נושא באחריות קפידה בשל עבירה, אם נקבע בחיקוק שהעבירה אינה טעונה הוכחת מחשבה פלילית או רשלנות; ואולם, אין בהוראות סעיף קטן זה כדי לבטל את האחריות בשל עבירות שחוקקו טרם כניסתו לתוקף של חוק זה ונקבע בדין שאין טעונות הוכחת מחשבה פלילית או רשלנות. לענין סעיף קטן זה, "בדין" - לרבות בהלכה פסוקה.

45. בהתאם לסעיף 13 (ו) לחוק שמירת הניקיון,

(ו) **עבירה לפי סעיף זה היא מסוג העבירות של אחריות קפידה.**

46. לענייננו, אם כן, הוכחת העבירה אינה טומנת בחובה יסוד נפשי מסוג רשלנות ו/או אחריות קפידה ודי בהוכחת היסודות העובדתיים של מעשה העבירה (ר' גם רע"פ 362/13 עלי חסן ג'מיל נ. מדינת ישראל (פורסם בנבו, 27.8.13).

כלי הרכב המעורבים ומבצעים ב"צוותא"

47. בדו"ח הפעולה שערך השוטר מאיר לוי, תוארו על ידו כלי הרכב המעורבים בביצוע העמסת הפסולת. במסגרת זו זוהה הנאשם 1 על ידי השוטר מאיר לוי כנהג השופל. צוין, כי זוהה על ידו מהיכרותו מתפיסות קודמות. השוטר מר מאיר לוי העיד, כי בפעילות היו מעורבים 4 כלים שונים: 2 משאיות, שופל

קטן JCB וטרקטור גדול.

48. הנאשם 1 העיד "**..שלחתי את המשאית שלי שתפנה להם את החומר**". כמו כן העיד, כי נהג המשאית היה בנו, הנאשם 2 והוא שגם נהג על הטרקטור (עמ' 26, ש' 7-10 לפר'). בהמשך עדותו, העיד הנאשם 1, כי הוא נכח כל העת בבית העלמין איפה שבנו העמיס את החומר (עמ' 29, ש' 9-16; ש' 26-27 לפר').

49. הנאשם 1 אישר כי המשאית, הנושאת מספר רישוי 79907-67 היא בבעלותו (עמ' 24, ש' 124 לפר' לפר' הדיון מיום 25.9.2017) ואישר את עצם תפיסתה "היום היא עצורה אצלכם" (ש' 26-27, שם). כמו כן העיד, כי שופל שמספרו 132-156 בבעלותו (עמ' 25, ש' 1-2 לפר' הדיון מיום 25.9.2017) ואישר את תפיסתו (עמ' 25, ש' 3-4 לפר'). בתחילה העיד הנאשם 1, כי במסגרת הפעילות שלגביה העידו מהמטרה "**היה רק משאית, שופל וג'יסיבי. לא היתה עוד משאית**" (עמ' 25, ש' 25-27 לפר'). בהמשך עדותו תיקן, כי הייתה משאית נוספת אשר לשיטתו לא הייתה פעילה בהתאמה לעדותו של הנאשם 2.

50. בפועל, אין חולק, כי הנאשם 2 היה נהג המשאית שביצעה את פעילות העמסת והשלכת הפסולת. על פי דו"ח פעולה שנערך על ידי השוטר מאיר לוי (**1/ת**) זיהה את נהג השופל כנאשם מס' 1 אשר היה מוכר לו מתפיסות קודמות. ברם, הדבר לא עלה בעדותו ולא צורפו ראיות נוספות לזיהוי נהג השופל. לשיטת הנאשמים, השופל והמשאית, שניהם היו נהוגים על ידי הנאשם 2.

51. הנאשם 1 מכל מקום העיד, כי הנו בעליהם של המשאית והטרקטור. כמו כן אישר בעדותו, כי גם ביום 12.1.2016 וגם ביום 13.1.2016 נכח כל הזמן בבית העלמין (עמ' 29, ש' 15-16 לפר' עדותו). הנאשם 1 שב על עדותו זו, "אני הייתי בשטח בבית העלמין. אני נמצא בבית העלמין" (עמ' 29, ש' 14 לפר' עדותו) על פי עדותו העמיס את המילוי מבית העלמין (עמ' 25, ש' 31-32 לפר') ואמר לבנו איפה לשפוך את החומר (עמ' 26, ש' 11-14 לפר' עדותו) הנאשם 1 הפגין בקיאות ביחס לחומר שהועמס "אני יודע מה אני מפנה. אם לא הייתה ערימת אדמה מבית העלמין לא הייתי מפנה.. " (עמ' 27, ש' 15-16 לפר' עדותו) והעיד כמי אשר ביצע את הפעולות בעצמו. עדותו באשר לטיב החומר שהועמס ונשפך כמי שנכח כל העת באתר והיה שותף להעמסת הפסולת, והורה לבנו איפה להשליך אותה אך מצטרפת לבקיאותו בנוגע לחומר שהועמס ונשפך, כמו גם נוכחותו המלאה בבית העלמין בימים בהם התרחשה העבירה, לראיה בדבר מעורבותו כמבצע עבירה, כהגדרתו של סעיף 29 לחוק העונשין;

29. (א) מבצע עבירה - לרבות מבצעה בצוותא או באמצעות אחר.

(ב) המשתתפים בביצוע עבירה תוך עשיית מעשים לביצועה, הם

מבצעים בצוותא, ואין נפקה מינה אם כל המעשים נעשו ביחד, או

אם נעשו מקצתם בידי אחד ומקצתם בידי אחר.

52. לענייננו הוכח, כי הנאשמים גם יחד השתתפו בביצוע העבירה, תוך עשיית מעשים לביצועה. הוכח לפיכך, כי העבירה בוצעה על ידם, כמבצעים בצוותא.

עבירת מטרד לציבור

53. סעיף 215 לחוק העונשין קובע

215. (א) העושה מעשה שלא הותר בדין או נמנע מעשות דבר שחובתו לעשות לפי הדין וגורם בכך לציבור פגיעה, סכנה או הטרדה, או מפריע לו, או גורם לו אי נוחות, בשימוש בזכות הרבים, הרי זה מטרד לציבור, ודינו - מאסר שנה אחת.

54. משהוכח, כי הנאשמים במעשיהם השליכו פסולת ברשות הרבים, לרבות פסולת בניין, הרי שבמעשיהם גרמו לפגיעה, סכנה והטרדה בשימוש בזכות הרבים. לעניין זה, ערימות פסולת בניין המכילות חלקי הריסות מבנים, חול, אדמה, צמיג ועוד מהוות מפגע תברואתי שלא לומר מפגע בטיחותי בייחוד לנוכח השטחיות של חומר זה בקרקע באמצעות פעולת השופל. נוכח עדותו של מר אסחק עורבי, המנה עולה, כי המדובר בשטח פתוח אשר נעשה בו בפועל שימוש ומעבר על ידי אחרים הנכנסים למקרקעין, בהצטרף לעדותו של השוטר מאיר לוי כי **"זהו שטח חקלאי פתוח ללא גדר ושער באמצע חורש"** (עמ' 6, ש' 5 לפר' עדותו) והתמונות שצולמו, הרי שעולה כי השלכת פסולת בשטח כאמור מהווה מטרד לציבור ויש להרשיע הנאשמים בגין ביצוע עבירה זו לפיכך.

עבירת כרייה שלא כדין

55. סעיף 111 לפקודת המכרות קובע

111. (א) החוצב או הכורה חומר חציבה בלי רשיון לפי פקודה זו, מקום שנדרש רשיון כאמור, או שלא על פיו, או העושה פעולה בניגוד להוראות סעיף 109א, דינו - מאסר חמש שנים או קנס פי ארבעה מהקנס האמור בסעיף 61(א)(4) לחוק העונשין, תשל"ז-1977 (להלן - חוק העונשין).

(1א) (1) בשל עבירה שעבר אדם לפי סעיף קטן (א), שכתוצאה ממנה השיג טובת הנאה או רווח, לעצמו או לאחר, רשאי בית המשפט להטיל עליו קנס בשיעור טובת ההנאה או הרווח שהשיג כאמור, נוסף על כל עונש אחר;

(2) לעניין סעיף קטן זה, "טובת הנאה" - לרבות הוצאה שנחסכה;

(3) אין בהוראות סעיף קטן זה כדי לגרוע מהוראות סעיף 63 לחוק העונשין.

(ב) נעברה עבירה לפי סעיף קטן (א) על ידי תאגיד, דינו - כפל הקנס האמור בסעיף קטן (א).

(ג) העובר על הוראות סעיף 109ב(א), דינו - מאסר שישה חודשים או הקנס האמור בסעיף 61(א)(3) לחוק העונשין, ואם היה תאגיד - כפל הקנס האמור.

56. בתשובתם לכתב האישום, כפרו הנאשמים בעבירת הכרייה. יש לציין, כי כפירתם יוחסה לעצם היות הכרייה מעשה עבירה בנסיבות שבוצעה באישור הווקף ולבקשת הממונים. בסיכומיהם נטען, כי הם לא הודו בעבירת חפירת בור והמאשימה כלל לא הוכיחה, כי החפירה העמסת אדמה מהבור או מעשה כרייה בוצעה על ידם.

57. לעניין זה, העיד השוטר מאיר לוי, כי ראה את חפירת הבור והשביל (עמ' 6, ש' 15-16 לפר'). ברם, בתמונות שהוצגו לא תועד מעשה החפירה על ידי הנאשמים, כי אם שפיכת הפסולת בלבד לשביל אדמה חפור אשר תלולית אדמה בצדו. עוד יש לציין, כי דבר החפירה באמצעות הנאשמים לא מצא ביטוי בדו"חות הפעולה שנערכו על ידי השוטרים בזמן אמת.

58. בנקודה זו העדר הכחשה ספציפית לעניין הכרייה אינה מספקת לצורך הרשעת הנאשמים בעבירת הכרייה על פי כתב האישום של הבור החפור ומוצג בפרט במקבץ התמונות המסומן **ת/6**. בנקודה זו, לא הוכח כי הנאשמים הם אשר ביצעו כרייה זו ומשכך בהעדר ראיות, הרי שיש לזכות את הנאשמים מביצוע עבירה זו.

59. יצוין מכל מקום, כי לא הוכחה הסכמתו של מאן דהוא או ביצוע הכרייה לבקשת הווקף ולא כל שכן באופן חוקי, אך בהעדר ראיות הקושרות את הנאשמים למעשה העבירה הרי שיש לזכותם ביחס לאישום זה.

מחדלים בביצוע התפיסה

60. הסנגור טוען למחדלים בתפיסת החפצים על פי דו"ח התפיסה; המדובר בתפיסת ציוד כבד באמצעות שני שוטרים. השוטר ניסים שממלא את דו"ח התפיסה מאמין שיש צו תפיסה והשוטר מאיר טוען, כי אין צו תפיסה, כי לא צריך. כמו כן ובעוד שבעוד בדו"ח התפיסה רשום (**ת/11**), כי החפצים נתפסו על פי צו בית משפט, בפועל לא הוצג צו בית המשפט אשר על פיו בוצעה התפיסה. לפיכך נטען, התפיסה בוצעה באופן לא חוקי ויש לפסול הראיות שהושגו מכוחה נוכח דוקטרינת פירות העץ המורעל.

61. עיון בדו"חות תפיסת החפצים מיום 28.1.2016 מלמד, כי אכן צוין על גבי דו"ח תפיסת החפצים, כי בוצע מכח צו בית משפט. גם על פי דו"ח הפעולה שנערך על ידי השוטר מאיר לוי (**ת/8**) נעשה ניסיון מצד השוטרים לתפוס את הטרקטור אך לאחר סירוב מצדם, חזר למקום עם צו חיפוש חתום על ידי שופט בית משפט אשר מכוחו בוצעה למעשה התפיסה. בפועל, לא הוצג צו בית משפט על פיו בוצעה התפיסה. עובדה זו לכשעצמה אינה מלמדת על כי התפיסה לא בוצעה מכח צו בית משפט. מכל מקום, בכך אין כדי לפסול הראיות שהושגו מכוחה של תפיסה זו מכוח דוקטרינת העץ המורעל.

62. סעיף 32 (א) לפקודת סדר הדין הפלילי (מעצר וחיפוש) [נוסח חדש] תשכ"ט קובע מכל מקום, כי בסמכותו של שוטר לתפוס חפץ, אם יש לו יסוד סביר להניח כי באותו חפץ נעברה עבירה, או שהוא עשוי לשמש ראיה בהליך משפטי בשל עבירה, כלשונו של סעיף 32(א) לפקודה;

32. (א) רשאי שוטר לתפוס חפץ, אם יש לו יסוד סביר להניח כי באותו חפץ נעברה, או עומדים לעבור, עבירה, או שהוא עשוי לשמש ראיה בהליך משפטי בשל עבירה, או שניתן כשכר בעד ביצוע עבירה או כאמצעי לביצועה.

63. סמכות תפיסה ספציפית ביחס לעבירות על פי חוק הניקיון מוקנית למפקח הגנת הסביבה שהוסמך לפקח על ביצוע אותו חוק מכוחו של סעיף 6(2) לחוק הגנת הסביבה (סמכויות פיקוח ואכיפה) תשע"א-2011. תפיסת החפצים נעשתה מכוח סמכות זו ולא הוכח פגם שנפל בה.

64. לעניין תפיסת חפצים של עברייני סביבה נפסק ברע"פ 6990/10 דדון חזי וציון 1992 בע"מ נ. מדינת ישראל (24.11.10) כי

"תפיסת חפצים והחזקתם בידי המשטרה וכן חילוטם על ידי בית המשפט נבחנים נוכח תכליתן של הוראות הדין הרלבנטי, הזכויות המהותיות והאינטרסים השונים המשמשים בזירה. נדרש איזון בין ההגנה על הזכות הקניינית של הפרט, לבין האינטרס הציבורי שבמניעת ביצוען של עבירות בעזרת חפצים המאפשרים את מימושן (בש"פ 7715/97 חג'ג' נ' מדינת ישראל (טרם פורסם)).

...

בהקשר הפלילי, נוכח הצורך החברתי הגובר בשמירה על משאבי הטבע, ונוכח ההכרה בנזק שנגרם לכלל הציבור בשל זיהום הסביבה, ננקטת מדיניות ענישה מחמירה כלפי "עברייני סביבה" (רע"פ 244/96 כים ניר ניהול שירותי תעופה נ' מדינת ישראל, פ"ד נ(3) 529; מאז אותה פרשה חלפו שנים, והצורך התחזק). בנדון דידן, ניצבים על כפות המאזניים מזה זכותה של החברה המבקשת לקניינה ולחופש עיסוקה, ומזה ההגנה על האינטרס הציבורי. האינטרס הציבורי מטה את הכף; חכמינו אמרו (מפי התנא הלל הזקן "דעלך סני, לחברך לא תעביד, זוהי כל התורה כולה..." (בבלי שבת ל"א א'))

65. לענייננו, לא הוצגו ראיות מכוחם של החפצים שנתפסו ועל כן אין רלוונטיות לטענות בדבר פסלות הראיות לאורה של דוקטרינת פירות העץ המורעל. בהתאם לחומר הראיות שהוצג בהליכים אלו, על פניו הרי שהיה לשוטרים יסוד סביר להניח, כי נעברה בהם עבירה ויסוד סביר להניח הרשעה בעבירה המקנה להם סמכות לתפוס את החפצים אף מכח סעיף 32 לפקודה ובלא צו בית משפט. לא הוכחה אי חוקיות התפיסה לפיכך.

עבירת ניהול עסק ללא רישיון - נאשם 1

66. סעיפים 4 לחוק רישוי עסקים, תשכ"ח - 1968 מורה כי;

4. לא יעסוק אדם בעסק טעון רישוי אלא אם יש בידו רישיון, היתר זמני או היתר מזורז לפי חוק זה ובהתאם לתנאיו; עסק שאיננו נייד, לא יעסוק בו אדם, אלא אם כן ברישיון, בהיתר הזמני או בהיתר המזורז, שבידו, מתוארים החצרים שבהם הוא עוסק.

67. לטענת המאשימה, פעל הנאשם 1 בלא רישוי בעסקים טעוני רישוי על פי פריט 5.1 ב לתוספת לצו רישוי עסקים (עסקים טעוני רישוי) התשנ"ה-1995- אשפה ופסולת- איסופה והובלתה וכן על פי פריט 8.3 בתוספת הראשונה- הובלה- "הובלה אחרת (ארבעה כלי רכב ומעלה) וכן מקום המשמש לניהול העסק או לשליטה בו לרבות משרד בניגוד לצו רישוי עסקים".

68. המדובר בעסקים הטעונים רישוי על צו רישוי עסקים הנ"ל. כבר נפסק, כי אין כל מניעה לפרש את המונח "פסולת" לעניין חוק רישוי עסקים באופן הכולל גם "פסולת בניין" (רע"פ 362/13 עלי חסן ג'מיל נ. מדינת ישראל (פורסם בנבו, 27.8.2013).

69. במסגרת ראיות ההגנה ובמהלך חקירתו של נאשם 1 הוגש לבית המשפט אישור/ רישיון לניהול עסק של הובלות (נ/3). רישיון להובלת פסולת לא הוצג בשום שלב. בקשר לכך אין חולק, כי אין ברשותו של הנאשם 1 רישיון להובלת פסולת, כפי שהעיד על כך **"יש לי רישיון מוביל. אני לא מוביל פסולת. אין לי רישיון להוביל פסולת"** (עמ' 31, ש' 22 לפר' עדותו מיום 25.9.2017).

70. לטענת הנאשם, כי הפעילות שהייתה איננה בהיקף כזה העולה לכדי פעילות עסקית. כמו כן, הפעילות שהייתה איננה טעונה רישיון לקבלת רישיון עסק להובלת פסולת על פי מבחני הפסיקה

71. לעניינו, הוכחה הובלת פסולת על ידי הנאשמים בשני מועדים נשוא כתב האישום ולפחות 7,8 פעמים, כפי שהעיד על כך הנאשם 1 (עמ' 30, ש' 2-3 לפר'). נמצינו למדים, כי אין המדובר בהשלכה חד פעמית של פסולת, כי אם לפחות שבע שמונה פעמים בשני מועדים שונים שהוכחו לבית המשפט. מעבר לכך, אשרו הנאשמים בעדותם כי כשיש פסולת הם מובילים אותה למקום הטמנה מאושר; הנאשם 1 העיד, כי אם היו מסכמים איתו בעלי הקרקע בבית העלמין על פינוי ערימה שהיו גם חוטי פלסטיק וחשמל היה מפנה למקום הטמנה (עמ' 26, ש' 23-26 לפר' עדותו) כמו כן נשאל, באם הייתה לו פסולת בניין לאן היה מפנה אותה והעיד **"למקום הטמנה מאושר"** **"מטמנת ירכא"** (עמ' 29, ש' 21-25 לפר'). הנאשם 2 העיד בתחילה, **"אנחנו לא מובילים פסולת. אין לי עבר פסולת. לא עשיתי העברות"** (עמ' 34, ש' 31 לפר עדותו) אך רק משנשאל מדוע אביו אמר היום שיש חשבון במטמנת ירכא השיב **"נכון"** ואישר שכשיש פסולת הם מובילים לשם. (עמ' 35, ש' 1-4 לפר'). הנאשם 2 נתבקש לאשר בסוף עדותו, כי אם הוואקף היה מבקש ממנו להוביל פסולת בניין מבית העלמין היה מפנה על חשבון והשיב, **"כן. אם יש להם תקציב"** (עמ' 39, ש' 11-14 לפר' עדותו).

72. בהתאם לסעיף 33 לחוק רישוי עסקים, לענין חובת הרישוי אין נפקא מינא אם המדובר בהתעסקות שהנה רק חלק מעסקו העיקרי של האדם. כמו כן, נקבע לענין סעיף 14 לחוק רישוי עסקים, כי אין נפקא מינא "אם היה העיסוק מוגבל מראש בזמן או חד-פעמי".

73. ברע"פ 4270/03 מדינת ישראל נ. תנובה, מרכז שיתופי לשיווק תוצרת חקלאית לישראל בע"מ (פורסם בנבו, 1.12.20014) (להלן: "הלכת תנובה") נפסק, כי "לענין פירוש של מושג ה"עסק" בחוק רישוי עסקים, אין כל הצדק פרשני, חברתי או תכליתי לצמצם את ה"עסקים" אך לעסקים שנועדו לרווח" כך שלעניינו, אין כל רלוונטיות לשאלה האם הפעילות האסורה נעשתה על ידי הנאשמים בהתנדבות, אם לאו.

74. לענין הקביעה האם מדובר בעסק אם לאו, נפסק בהלכת תנובה הנ"ל, כי

"בגדרי החוק וצו רישוי עסקים אופי הפעילות שלענין הוא שיקבע אם "עסק" לפנינו אם לאו - הוא ולא המסגרת הפורמאלית שבתוכה מתבצעת אותה פעילות. מושג ה"עסק" מושג מהותי-פונקציונלי הוא, ותכלית זו של מהות נעשה כמיטבנו למצוא. אכן, מושג ה"עסק" נולד בהקשר חוק רישוי עסקים להשגה של תכלית מסוימת ולהגנה על אינטרס הציבור שבשמירה על בריאות הציבור, על רווחתו, על בטיחותו ועל כל שאר אינטרסים שהחוק קרא בשמם מפורשות.."

75. לאור כל האמור לעיל יש לקבוע כי הוכח שפעילות אסורה של השלכת פסולת בוצעה על ידי הנאשמים לפחות 7-8 פעמים בשני מועדים שונים בניגוד לאינטרס ההגנה על הציבור, רווחתו ובטיחותו של הציבור, עליו בא חוק רישוי עסקים והצווים שהותקנו מכוחו להגן, נחה דעתי, כי יש להרשיע את הנאשם 1, בעליהם של כלי התחבורה אשר באמצעותם בוצעה העמסתה איסופה והובלתה של הפסולת, בעבירת עיסוק בהובלת פסולת ללא רישיון ו/או היתר זמני כדין. לעניינו לא הוכח, כי העבירה בוצעה באמצעות תאגיד ו/או הנאשם כמנהלו של תאגיד.

76. מאידך לא הוכחה לעניינו הובלה אחרת בארבעה כלי רכב ומעלה וכן קיומו של מקום המשמש לניהול העסק או לשליטה בו לרבות משרד, לצורך הוכחת פעילות עסקית על פי פריט 8.3 לצו רישוי עסקים הנ"ל. בנקודה זו לא הוכחה פעילותה של המשאית הנוספת שהייתה באתר ולגביה העידו הנאשמים כי הייתה מושבתת. פינויה של האדמה הגננית באמצעותה בפרט לא הוכחה.

הגנה מן הצדק

77. הנאשמים טוענים להגנה מן הצדק לנוכח מטרתו של הפינוי, לאפשר ניהול טקס קבורה למתים באופן

הולם, כאשר העבודה בוצעה בהתנדבות ולבקשת הווקף. טענות אלו לא הוכחו בבדל ראייה. עדותו של מר עבד ווג'די, תברואן ברשות המקומית ג'דיידה מכר לא תמכה בטענות אלו ומכל מקום כאמור, לא הוכחה סמכותו של מאן דהוא להורות על פינוי פסולת שלא בהתאם להוראות החוק גם אם מבוקש על ידו ביצוע העבודה. על כן דין הטענות להידחות.

לסיכום

78. לאור כלה אמור לעיל הנני מרשיעה את הנאשמים בעבירת איסור לכלוך והשלכת פסולת על פי סעיפים 2 ו-13(ב)(1) לחוק שמירת הניקיון, התשמ"ד-1984. כמו כן, הנני מרשיעה את הנאשמים בעבירת מטרד לציבור על פי סעיף 215(א) לחוק העונשין, תשל"ז-1977.
79. הנני מזכה את הנאשמים מעבירת כרייה בלתי חוקית, עבירה לפי סעיף 111 לפקודת המכרות.
80. הנני מרשיעה את הנאשם 1 בעבירה נוספת של עיסוק בעסק הטעון רישיון בלא רישיון ו/או היתר זמני, עבירה לפי סעיפים 4 + 14 לחוק רישוי עסקים תשכ"ח-1968.

המזכירות תשלח העתק ההחלטה לצדדים.

ניתנה היום, ד' אדר תשע"ח, 19 פברואר 2018, בהעדר הצדדים.